

EEN
KERKENRAAD

ZOALS

EEN LEVEN LANG LEREN LIJKEN OP HEM

JEZUS

*11 openingen voor kerkenraden, oudstenraden en leiderschapsteams
om na te denken over de vraag hoe een kerk zoals Jezus eruit ziet*

Marien Kollenstaart

Inleiding

Herken je het gevoel dat je kerk, parochie of gemeenschap net een bedrijf is dat gerund moet worden? Vind je het een gemis dat tijdens vergaderingen de meeste tijd en aandacht uitgaat naar organisatie, begrotingen en beleid? Verlang je ernaar om meer met de Heer van de kerk bezig te zijn? Zoek je naar manieren om geloven en vergaderen te verbinden en wil je geïnspireerd worden om geestelijk leiding te geven aan je gemeente?

Hier vind je elf openingen voor je kerkelijke vergadering. Telkens staat een bijbeltekst centraal waarin de gemeente wordt opgeroepen om te zijn, leven en handelen als Jezus. Op deze manier ontdekken we verschillende aspecten van hoe een kerk als Jezus eruit ziet. Het is mijn overtuiging dat dit de hamvraag moet zijn in elke vergadering: wat vindt Jezus? Als Hij bij onze vergadering zou aanschuiven, wat zou Hij dan zeggen of doen? Is Hij onze werkelijke voorzitter en zo ja, welk agendapunt zou Hij dan aan de orde willen stellen? Wat zou Hij ons willen leren, waarin ons willen bemoedigen, waarin ons willen corrigeren? Kerk betekent letterlijk: van de Heer. Daarom is de basisverantwoordelijkheid van ambtsdragers, oudsten en leiders om deze vraag telkens te stellen: zijn we nog bezig met de dingen van de Kerk, van de Heer?

De toelichting bij die elf aspecten komt uit hoofdstuk 3 van het boek *Zoals Jezus. Een leven lang leren lijken op Hem*. Het is handig om dit boek aan te schaffen en thuis te lezen. In de openingen zijn fragmenten uit het boek overgenomen. Na de lezing vind je verwerkingsvragen die je kunt bespreken in de kerkenraad.

Elke opening duurt ongeveer een half uur tot drie kwartier. Als je voorzitter bent, weet ik wat je nu denkt: Help! Dan duurt de vergadering nog langer! De meeste voorzitters geven de voorkeur aan een korte opening en als iemand erna aansluit bij de vergadering wordt er gezegd: “Fijn dat je er bent, je hebt nog niets gemist...”

Het verhaal van Martha en Maria laat een andere prioriteit – beter: “priori-tijd” – zien. Jezus zegt dat Maria, die tijd nam om te zitten aan de voeten van Jezus, de juiste keuze had gemaakt vergeleken met Martha, die bezig was met regelen en zorgen. Tijd met Jezus staat niet los van het gemeentewerk, het is kerk-zijn en zelfs in Jezus’ ogen het belangrijke agendapunt. De meeste kerkenraden hopen dat gemeenteleden aan kringen, bijbelstudiegroepen en activiteiten van vorming en toerusting meedoen. Wat is het mooi als je als kerkenraad daarin voorgaat en laat zien dat je het als leidinggevenden nodig vindt om eerst zelf gevoed te worden door de Bijbel en het geloofsgesprek.

Tegelijkertijd is “zitten aan Jezus’ voeten” niet een losse en loze bezigheid. Bezinning heeft als doel om in actie te komen. Zie de opening als de terugtrekkende beweging van een pijl. Hoe verder de pijl naar achteren wordt getrokken, hoe verder hij zal vliegen. Retraite betekent terugtrekken. Hoe kom je dan verder door een goede retraite, wat leveren deze openingen op?

- Meer inspiratie en enthousiasme. Inspiratie betekent letterlijk dat de Geest in je komt en enthousiasme betekent “in God zijn”. Je hoeft niet alleen te leveren en te geven, je mag ook ontvangen en opladen. Hierdoor raak je minder snel opgebrand en blijf je langer beziel.
- Meer teambuilding. Deze tijd met elkaar versterkt de onderlinge band. Samen ben je leerling van Jezus en je mag elkaar onderweg leren kennen en ondersteunen. Het is verbindend om van hart tot hart te spreken. Je openen voor God en elkaar maakt dat je kan groeien in onderling vertrouwen en teamgevoel.
- Meer input voor beleid. Tijdens deze openingen word je uitgedaagd om visie te ontwikkelen en de vertaalslag te maken naar de praktijk en de koers van de gemeente. De oogst hiervan is hopelijk dat je biddend en zoekend nieuwe richting ontvangt voor het beleid van de gemeente.

Het is een diepte-investering in de relatie met God, elkaar en de gemeente, die op den duur misschien wel tijd oplevert. Omdat je geïnspireerd bent, als team naar elkaar toegroeit en input voor een nieuw beleidsplan hebt gekregen.

Gezegende en geïnspireerde tijd met elkaar en Jezus gewenst!

Marien Kollenstaart

Inhoud

1. Zwanger van verlangen	5
2. Eenheid zoals Jezus	7
3. Aanvaarden zoals Jezus	9
4. Liefhebben zoals Jezus	11
5. Dienen zoals Jezus	13
6. Vergeven zoals Jezus	15
7. Gul zijn zoals Jezus	17
8. Veelkleurig zoals Jezus	19
9. Gezonden zijn zoals Jezus	21
10. Leiden zoals Jezus	23
11. Lichaam van Jezus	25

1 Zwanger van verlangen

Gebed

Begin met gebed, vraag of Gods Geest door Zijn Woord wil spreken en wil duidelijk maken in hoeverre jullie zelf persoonlijk en als gemeente leven zoals Jezus.

Eindig het gebed met de woorden uit het Nieuwe Liedboek 317 (of zing samen Opwekking 245 'Hier in Uw heiligdom'):

*Grote God, Gij hebt het zwijgen
met uw eigen,
met uw lieve stem verstoord.
Maak de weg tot U begaanbaar,
wees verstaanbaar;
spreek Heer, uw gemeente hoort.*

*Heer, uw boodschap staat geschreven,
ons ten leven,
maak uw schrift het levend woord.
Zie het boek van uw behagen
opgeslagen;
spreek Heer, uw gemeente hoort.*

Bijbeltekst

'Mijn kinderen, ik moet opnieuw weeën doorstaan vanwege u, totdat u de gestalte van Christus hebt aangenomen.' (Galaten 4:19)

Toelichting uit het boek *Zoals Jezus* (p. 77)

“Weeën zijn geen pretje – hoewel ik daar als man niet over kan meepraten. Maar als echtgenoot ben ik er wel vier keer van dichtbij getuige van geweest. Ik geloof het helemaal als men zegt dat als mannen kinderen zouden moeten baren, de baby's nooit geboren zouden worden. Zou hetzelfde gelden voor de hoogzwangere Paulus? Hij staat op springen. Niet omdat er een kind met geweld uit wil, maar wel vanwege iets anders dat zwaar op zijn maag ligt. Zwanger van verlangen is hij, voor de gemeenten in de Romeinse provincie Galatië. Puffend maakt hij de lezers duidelijk dat er één ding is dat hem zorgen baart: of ze wel genoeg op Jezus lijken. Zijn weeën gaan pas over als Jezus ten volle doorbreekt en tevoorschijn komt in hun leven. Het doel van de kerk is dat ze samenvalt met Jezus' lichaam.”

Uitleg

Waarom heeft Paulus buikpijn? Omdat sinds zijn vertrek er andere predikers zijn gekomen in de gemeente die een wig drijven tussen hem en de gemeente (Galaten 4:12-18). Zij brachten een ander evangelie dan Paulus verkondigde (dat van vrijheid door Christus en redding uit genade alleen; Galaten 3:15-21). Hun boodschap was dat de gemeenteleden zich toch aan de wet, rituelen en besnijdenis moesten houden om gered te kunnen worden (Galaten 1:6-8; 3:1-5; 4:9-11). Paulus maakt zich zorgen omdat ze daarmee Jezus' eigen woorden (Galaten 1:11-12), Zijn werk aan het kruis (Galaten 3:1) en de kracht van de Heilige Geest te kort doen (Galaten 3:2-5).

In zijn brief maakt Paulus duidelijk dat het niet alleen maar om “de goede leer” gaat. Het evangelie is niet een geschiedenisles. Ook hijzelf is veranderd door Jezus: met Jezus is hij gestorven aan het kruis, zodat Christus leeft in hem (Galaten 2:19-20; zie ook Galaten 5:24). Zijn Geest woont in je en dat betekent dat je in je houding, karakter en daden meer op Hem gaat lijken. Paulus noemt dat de “vrucht van de Geest”, die overeenkomt met Jezus' levensstijl (Galaten 5:22-23). Omdat Paulus qua boodschap en houding leek op zijn Heer, ontvingen de Galaten toen hij voor het eerst bij hen kwam, “als Christus Jezus zelf” (Galaten 4:14). Leven als christen is dus niet alleen in Jezus geloven, maar ook als Jezus zijn voor anderen. Dit is niet alleen weggelegd voor apostelen of predikanten, maar voor alle gemeenteleden: “Broeders en zusters, ik smeed u, wees zoals ik, want ik ben zoals u.” (Galaten 4:12)

Vragen en opdracht

- In hoeverre is Paulus' verlangen ook jouw en jullie verlangen als kerkenraad of leiderschapsteam?
- Als Paulus een brief zou schrijven aan jullie gemeente, op welke onderdelen zou hij jullie prijzen omdat Christus zichtbaar is in jullie geloof (het evangelie) en levensstijl (vrucht van de Geest)? Op welke punten zou hij ook buikpijn voelen? Laat ieder voor zich dit opschrijven in twee kolommen. Schrijf in de kolom “Christus zichtbaar” alle dingen en activiteiten waarin je Jezus terugziet in de kerk. Schrijf in de kolom “Christus afwezig” al datgene waar je Hem, het evangelie en Zijn houding nog mist. Deel vervolgens met elkaar wat jullie opgeschreven hebben. Wat valt er op? Waarmee zouden jullie als gemeente aan de slag willen?

Danken en bidden

Dank voor kolom 1 en bid voor kolom 2. Vraag om wijsheid voor het leidinggeven en stimuleren op een manier zodat Christus meer zichtbaar is, in je eigen leven, in de kerkenraad en in de gemeente.

2 Eenheid zoals Jezus

Gebed

Begin met gebed, vraag of Gods Geest door Zijn Woord wil spreken en wil duidelijk maken in hoeverre jullie één zijn.

Zing met elkaar Opwekking 194 'U maakt ons een', Opwekking 797 'Breng ons samen' of Nieuw Liedboek 968 'De ware kerk des Heren'.

Bijbeltekst

'Heilige Vader, bewaar hen door uw naam, de naam die u ook aan mij gegeven hebt, zodat zij één zijn zoals wij één zijn.' (Johannes 17:11)

'Laat hen allen één zijn, Vader. Ik heb hen laten delen in de grootheid die u mij gegeven hebt, opdat zij één zijn zoals wij. Dan zullen zij volkomen één zijn en zal de wereld begrijpen dat u mij hebt gezonden, en dat u hen liefhad zoals u mij liefhad.' (Johannes 17:21-23)

Toelichting uit het boek *Zoals Jezus* (p. 78-81)

"De wens van Jezus voor gemeente zijn is niet *gemeen te zijn maar één te zijn*. Kijk maar naar Jezus' voorbede voor de kerk [...]. Maar liefst vier keer bidt Hij dit tot Zijn Vader. Wat je belangrijk vindt, herhaal je [...]. Niets anders heeft Hij zo vaak gevraagd als dit.

[...] Hoe kwalificeert Jezus de eenheid van christenen? Hij vergelijkt deze met de eenheid tussen Hem en Zijn Vader. Zoals Zij één zijn, hoopt Hij dat wij één zijn. Dat is nog eens wat anders dan een verstandshuwelijk uit bittere, praktische noodzaak [, zoals eenheid tussen kerken vaak is]. Deze persoonlijke, warme eenheid gunt Jezus Zijn kerk ook. Eigenlijk is dat dezelfde eenheid die Adam en Eva hadden in het paradijs [...]. Nee, ze waren niet gelijk; eenheid is geen eenheidsworst. Maar ze waren wel gelijkwaardig – een 'hulp voor elkaar' (Genesis 2:20). De breuk kwam toen de zonde haar intrede deed. Op dat moment gaven ze elkaar de schuld (Genesis 3:12), geneerden ze zich voor elkaar (Genesis 3:7), kwam er moeite en pijn in hun samenleven (Genesis 3:16-19) [...]. Gebrek aan eenheid komt door de zonde. En dat is zonde. Zonde van de harmonieuze band tussen mensen die God in de schepping voor ogen had. [...] Jezus heeft de scheiding tussen God en ons weggenomen. Als je één wordt met de Vader, dan kan het niet anders of je krijgt ook hart voor eenheid tussen mensen. [...]

De eenheid van broers en zussen onderling is niet alleen goed nieuws voor christenen zelf. Het is ook goed nieuws voor de wereld, de mensen buiten de kerk. Twee keer

noemt Jezus dat in Zijn gebed: opdat de wereld gelooft en opdat de wereld weet dat Jezus gezonden is door de Vader. [...] Het helpt een gezonden kerk als ze een *gezonde* kerk is. Maar als er verdeeldheid heerst, is de kerk ziek. En zoals een patiënt thuisblijft om uit te zieken, gaat alle aandacht van een verdeelde kerk naar binnen: de focus ligt op het oplossen van interne conflicten. Daardoor staat men minder open voor zoekers. Laat staan dat kerken aantrekkelijk voor hen zijn. Andersom is ook waar: een gezonde kerk is een *gezonden* kerk. Een gemeente die heel erg overtuigd is van haar eigen gelijk en dat koste wat kost wil verdedigen, tegenover andere kerken of de boze buitenwereld, is ook vaak alleen met zichzelf bezig. Weinig beweging in de frisse buitenlucht is niet alleen voor mensen, maar ook voor kerken ongezond. Kerkeuren moeten open voor een goede ventilatie door de wind van de Geest. Zodat allerlei mensen kunnen binnenwaaien en zodat kerkgangers met Gods wind in de rug richting mensen buiten hun kring bewegen.

Onenigheid tussen christenen schaadt niet alleen de kerk, maar vooral de Heer van de kerk. Het is een aanfluiting voor alles waar Jezus voor staat [...]. Als de kerk die liefde en verzoening niet in de praktijk laat zien, zal nooit iemand in Jezus gaan geloven. [...]

Tegelijkertijd is niet elke eenheid goed. De kwalificatie 'zoals de Vader en de Zoon' is maatstaf en criterium voor die eenheid. Niet elke onderlinge eenheid is mogelijk, omdat sommige kerkgangers hun geloof niet hierop baseren: er zijn kerken die niet belijden dat Jezus de door de Vader gezonden Zoon is. Er zijn gemeenten die niet geloven dat Hij de enige is die eeuwig leven geeft (Johannes 17:2-3) en ook christenen die Jezus' bede 'Uw woord is de waarheid' (Johannes 17:17) niet na willen bidden. Hoewel het vanuit menselijk oogpunt prachtig is als zij onderling één zijn – het is niet de verhoring van Jezus' gebed. Als kerken niet één zijn met Jezus zelf, kun je het maar beter met hen oneens zijn. Hoe pijnlijk ook."

Vragen

- Als Jezus kijkt naar jullie kerk of groep, voor welke vormen of tekenen van eenheid zal Hij dan danken? En waarvoor moet Hij nog steeds hard bidden om meer eenheid?
- Wat kunnen jullie doen om de eenheid te bevorderen in jullie eigen gemeente? En met andere christenen en kerken in jullie omgeving?

Danken en bidden

Bid samen, zo mogelijk hand in hand, het Onze Vader.

3 Aanvaarden zoals Jezus

Gebed

Begin met een gezamenlijk stil gebed waarbij iedereen stil wordt voor God en bidt om Zijn zegen en leiding.

Zing met elkaar NLB 975 'Jezus roept hier mensen samen', NLB 377 'Zoals ik ben' of Opwekking 779 'Zoals je bent'.

Bijbeltekst

'Aanvaard elkaar daarom ter ere van God, zoals Christus u heeft aanvaard.'
(Romeinen 15:7)

Toelichting uit het boek *Zoals Jezus* (p. 82-83)

"Wat is het gaaf als mensen je aanvaarden zoals je bent. Maar vaak gaat het anders: mensen aanvaarden je zoals *zij* zijn. Je moet voldoen aan hun maatstaven en verwachtingen. Dit gebeurde ook in de kerk van Rome. Er waren meningsverschillen over of je alles mocht eten en over aan welke feestdagen je je moest houden. Zoals wel vaker bij hete hangijzers was er een groep 'rekkelijken' en een groep 'preciezen', vrijdenkers en gewetensbezwaarden. Paulus noemt de eerstgenoemden 'sterken' en de anderen 'zwakken in het geloof'. Zelf hoorde Paulus bij de sterken (15:1). Hoe lost Paulus dit geschil op? Hij staat bekend om zijn heldere mening en felle oordeel, zeker als het gaat om de kern van het evangelie. Ik zou verwachten dat hij hier de kant van de sterken zou kiezen, omdat hij hun standpunt deelt. Maar niets is minder waar:

'Aanvaard mensen met een zwak geloof zonder hun overtuiging te bestrijden. De een gelooft dat hij alles mag eten, maar iemand die een zwak geloof heeft eet alleen groenten. Wie alles eet mag niet neerzien op iemand die dat niet doet, en wie niet alles eet mag geen oordeel vellen over iemand die dat wel doet, want God heeft hem aanvaard.' (Romeinen 14:1-3)

De sterken mogen niet neerkijken op 'die aanstellers' en de zwakken mogen 'die ketters' niet veroordelen. Ze moeten elkaar aanvaarden. Aanvaarden betekent letterlijk: iemand verwelkomen. Dat is bij vrienden niet zo moeilijk: die nodig je graag thuis uit. Maar andersdenkenden of tegenstanders mijd je liever. Toch is dat niet de manier waarop Jezus met ons omgaat. Hij ontving tollenaars en zondaars en at met hen. Hij schoof aan bij Zijn criticasters, de farizeeën. Hij aanvaardde vriend en vijand. [Zó] moeten wij ook [...] met elkaar in de gemeente omgaan."

Opdracht

Teken op een A3 of flap-over drie cirkels zoals in het voorbeeld hiernaast. Tot de *kern* van het evangelie horen dingen waarvan je vindt dat er geen verschil van mening over zou mogen zijn in een kerk. Dingen *van waarde* zou je heel hard missen als ze er niet waren, ook al kan je er mee leven als ze er niet zouden zijn. *Bijzaken* zijn dingen van geloof en kerk-zijn die interessant of mooi zijn, maar die niet behoren tot de kern en ook niet van belang zijn volgens jou. Denk nu aan de hete hangijzers of verschilpunten in jullie gemeente. In welke cirkel zou jij die opschrijven?

Vragen

- Ook in een kerkenraad kunnen er gevoelige onderwerpen zijn, waarbij er sterken zijn die op de zwakken neerkijken en waarbij zwakken de sterken veroordelen. Indien van toepassing: ben jij meer een sterke of een zwakke? In hoeverre ben je aangesproken door Paulus' woorden om elkaar te aanvaarden? Zou je voor een bepaalde houding of woorden van jezelf vergeving willen vragen?
- Hoe kun je als kerkenraad zorgen dat gemeenteleden of kerkenraadsleden elkaar niet vermijden, maar elkaar gastvrij ontvangen, ondanks hun meningsverschillen?
- In hoeverre staan jullie bekend in de buurt om jullie aanvaarding en acceptatie? Of ziet de buurt vooral veroordeling?

Danken en bidden

“Vader, dank U wel dat U ons in Christus heeft aanvaard. Dat U mij accepteert met al mijn zonden en gebreken. Geef ons door Uw Geest de wijsheid om te onderscheiden tussen de kern van het evangelie en bijzaken. Dank U wel dat U ons ook ruimte geeft om verschillend te zijn. We bekennen dat we dit vaak heel moeilijk vinden. Vergeef ons dat we als kerk en persoonlijk op andere broeders en zusters hebben neergekeken of hen hebben veroordeeld. Wij vragen U in deze stilte om vergeving en wijsheid:

.....

Help ons om door Uw grenzeloze acceptatie elkaar te accepteren. In Jezus' Naam. Amen.”

4 Liefhebben zoals Jezus

Gebed

Zing met elkaar Hemelhoog 390 'Dit is mijn gebod', Hemelhoog 388 'Als je geen liefde hebt voor elkaar' of Hemelhoog 403 'We are one in the Spirit'.

Bijbeltekst

'Ik geef jullie een nieuw gebod: heb elkaar lief. *Zoals ik* jullie heb liefgehad, zo moeten jullie elkaar liefhebben.' (Johannes 13:34)

Toelichting uit het boek *Zoals Jezus* (p. 84-86)

"Jezus associëren de meeste mensen met liefde. Het is dan ook niet verbazingwekkend dat elkaar liefhebben het meest genoemd wordt in het Nieuwe Testament als dé manier om op Hem te lijken. Zeven keer maar *liefst* klinkt deze opdracht [...].

Opvallend is dat Jezus ons een gebod geeft om lief te hebben. Waarom eigenlijk? Echte liefde kun je toch niet afdwingen? In het Grieks betekent gebod (entolè) letterlijk 'met als doel'. Liefde is dus het ultieme doel, de eindbestemming. Dat punt aan de horizon had Jezus zelf ook meegekregen van Zijn Vader:

'Daarom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik Mijn leven geef (...). Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen.' (Johannes 10:17-18, HSV)

En datzelfde doel geeft Jezus dus aan ons mee. Dat is heftig. Elkaar liefhebben zoals Jezus betekent dus je leven geven?! Het gebod van liefde kan op deze manier als een molensteen om je nek hangen. Alsof je net je doodsvonnis hebt gehoord en de strop al om je hals is getrokken. Toch liep Jezus niet rond op aarde als een geknakte man, die bezweek onder de mentale last van Zijn *suicide mission*. Integendeel! Zijn geheim? Hij kende de liefde van de Vader voor Hem. En met die liefde had Hij Zijn vrienden lief:

'Ik heb jullie liefgehad, *zoals de Vader mij heeft liefgehad.*' (Johannes 15:9)

[...] Heb jij die liefde van de Vader ontvangen in je leven? Lange tijd zag ik mezelf meer als een knecht van God dan als een vriend. Toen een spreker op een conferentie de vraag stelde hoe we dachten dat God naar ons keek, gaf hij drie mogelijke antwoorden: 1. God is boos op me; 2. God is teleurgesteld in me; 3. God is blij met me. Ik koos optie 2. De man op het podium legde echter uit dat God in Christus verheugd over ons is en Zijn oceaan van liefde met ons wil delen. Het duurde nog lang voordat ik deze waarheid kon geloven en toelaten in mijn hart. Langzaam

leerde ik om de kraan van de douche van de Geest steeds meer open te draaien, zodat de liefde van de Vader over mij uitgestort kon worden (Romeinen 5:5).

Maar Gods liefde is niet om zelf lekker in te baden! Jezus ontving liefde én gaf die liefde door. Hij had een *input* en een *output*. Is jouw hart als een opblaaszwembadje waarin het water in de brandende zon langzaam vertroebelt? Of is het een fris bergmeertje dat water van Boven opvangt én doorgeeft naar beneden? Dat laatste is het werk van de Heilige Geest:

“Rivieren van levend water zullen stromen *uit* het hart van wie in mij gelooft’ (...). Hiermee doelde hij op de Geest die zij die in hem geloofden zouden ontvangen.’ (Johannes 7:38-39)

Bij Paulus zien we hetzelfde principe van de liefde. We zijn Gods geliefde kinderen om anderen lief te kunnen hebben:

‘Volg dus het voorbeeld van God, als kinderen die hij liefheeft, en ga de weg van de liefde, zoals Christus, die ons heeft liefgehad en zich voor ons gegeven heeft als offer, als een geurige gave voor God.’ (Efeziërs 5:1-2)”

Vragen

- Welke van de drie opties die die spreker op de conferentie noemde zou jij kiezen?
- Waar zie je in jullie gemeente of kerkenraad voorbeelden van Jezus’ opofferende liefde terug? Waar is die liefde ver te zoeken?
- Output: welke actie kunnen jullie bedenken n.a.v. het liefdegebod?

Danken en bidden

Noem in een kringgebed om de beurt een korte zin of onderwerp waarin je Jezus dankt en aanbidt voor Zijn liefde. Voorbeeld: “Ik dank U voor Uw liefde voor onze kerk” of “Ik aanbid U om Uw liefde aan het kruis”.

5 Dienen zoals Jezus

Gebed

Zing met elkaar Opwekking 705 'Toon mijn liefde' of Opwekking 378 'Ik wil jou van harte dienen'.

Bijbeltekst

'Als ik, jullie Heer en jullie meester, je voeten gewassen heb, moet je *ook* elkaars voeten wassen. Ik heb een *voorbeeld* gegeven; wat ik voor jullie heb gedaan, moeten jullie *ook* doen.' (Johannes 13:14-15)

Toelichting uit het boek *Zoals Jezus* (p. 87-88)

"Geen van de leerlingen stak zijn vinger op, toen er geen slaaf bleek te zijn om hun vieze voeten, stoffig geworden door het vele wandelen op onverharde wegen, te wassen. Zeker als je aanligt aan tafel zijn schone voeten geen overbodige luxe. Maar niemand was zo gek om zich op te offeren voor dat rotklusje. Behalve Jezus, de Meester zelf.

Er zitten ongezonde kanten aan dienen. Dat je dat bijvoorbeeld zuchtend doet. Of dat je je altijd aanpast aan anderen, om zo geliefd te worden. Je kunt ook dienen vanuit een minderwaardigheidscomplex. Heel je leven ben je behandeld als een voetveeg. Altijd de minste zijn is je tweede natuur geworden. Dat wordt niet bedoeld met dienen als Jezus. Hij diende niet uit verplichting of vanuit een slecht zelfbeeld. Lees maar wat er staat vóór de voetwassing:

'Jezus, die wist dat de Vader hem alle macht had gegeven, dat hij van God was gekomen en weer naar God terug zou gaan, stond tijdens de maaltijd op. Hij legde zijn bovenkleed af, sloeg een linnen doek om en goot water in een waskom. Hij begon de voeten van zijn leerlingen te wassen en droogde ze af met de doek die hij omgeslagen had.' (Johannes 13:3-5)

Hij diende niet uit zwakheid, maar vanuit alle macht die had Hij gekregen! Hij waste de voeten vanuit Zijn identiteit als geliefde Zoon. De minste zijn hoorde bij Zijn missie waarvan Hij wist waar die zou eindigen: bij God. Jezus kende Zijn oorsprong en bestemming en ontving in de tussentijd de kracht van de Vader om te dienen. Zo kunnen ook wij het vanuit die oorsprong, bestemming en krachtbron volhouden om te dienen."

Vragen

- Hoe kon Jezus zijn dienende houding volhouden?
- Wat merkt de buurt van de dienende houding van jullie kerk?
- Als kerkenraadslid of leider ben je vaak dienend ingesteld, omdat je tijd en energie investeert in de gemeente. Wat herken je van de 'ongezonde kant van dienen' bij jezelf?
- Geef je energieniveau eens een cijfer van 0 tot 10. 0 is geen puf meer en 10 is bruisend van de energie.
- Hoe zou jij als Jezus kunnen dienen: niet vanuit zwakheid, maar vanuit kracht? Wat heb jij daarbij nodig van God, van elkaar?
- Hoe zorgen jullie voor een gezond vrijwilligersbeleid in je gemeente?

Danken en bidden

Bid om de kracht van Gods Geest, om te ontvangen en door te kunnen geven. Bid voor hen die moe zijn en belast. Om wijze keuzes en nieuwe energie.

6 Vergeven zoals Jezus

Gebed

Zing met elkaar Opwekking 629 'Als er vergeving is' of NLB 388 'Voor ieder van ons een plaats aan de tafel' (vers 1, 4 en 5).

Bijbeltekst

'Verdraag elkaar en vergeef elkaar als iemand een ander iets te verwijten heeft; *zoals de Heer u vergeven heeft*, moet u elkaar vergeven.' (Kolossenzen 3:13)

'Wees goed voor elkaar en vol medeleven; vergeef elkaar *zoals God u in Christus vergeven heeft*.' (Efeziërs 4:32)

Toelichting uit het boek *Zoals Jezus* (p. 90-92)

"Vergeven als God betekent dat je ook net als Hij het initiatief neemt tot vergeving. Wij denken vaak dat je pas vergeving kan schenken als de dader erom gevraagd heeft. Maar als God zo met óns als daders om zou gaan, was Jezus nooit naar de aarde gekomen. Paulus schrijft in Romeinen 5:6-10 dat God ons Zijn liefde toonde toen wij nog *hulpeloos*, meer nog *zondaars*, zelfs Zijn *vijanden* waren. Voorafgaand aan en onafhankelijk van ons berouw zette God zelf de eerste stap van vergeving. Het is aan ons mensen om die vergeving te vragen en aan te nemen: dan worden we met Hem verzoend (2 Korintiërs 5:18-21). We zijn dus allemaal vergeven, maar nog niet verzoend. Daarom roept Paulus zijn lezers op om zich met Hem te laten verzoenen. Vergeven zoals God betekent dat ook wij bereid zijn om de ander te vergeven, zonder dat hij of zij spijt heeft.

Dat lijkt loodzwaar, waardoor je last als slachtoffer nog meer vergroot wordt. Maar persoonlijke ervaringen en psychologisch onderzoek wijzen juist het tegendeel uit. Vergeven, *aphiemi* in het Grieks, betekent loslaten, laten gaan. Door de dader zelfs onafhankelijk van zijn berouw te vergeven, zit je niet langer aan hem of haar vast. Je geeft degene die jou pijn en onrecht heeft aangedaan, over aan God, die het kwaad op Zijn tijd zal vergelden (Romeinen 12:19). Dat betekent dat je ook je recht op haat en wraak loslaat en in Gods handen legt. Dat is wat anders dan het ontkennen of bagatelliseren. Als je je die gevoelens wegdrukt, zal het trauma met kracht naar bovenkomen, zoals een bal die je onder water probeert te duwen. Het is daarbij wel goed om het onderscheid tussen vergeving, verzoening en herstel van de relatie helder voor ogen te houden: voor vergeving kun je zelf in je eentje het initiatief nemen; voor verzoening heb je ook die andere partij nodig die berouw heeft en om vergeving vraagt; vanuit die verzoening kun je pas werken aan herstel van de relatie en het beschadigde vertrouwen.

Vergeven zoals Jezus betekent bereid zijn om een traject af te leggen om uiteindelijk bij het eindstation vergeving uit te komen. [...] Deze reis is niet chronologisch, maar eerder cyclisch van aard: als je weer geconfronteerd wordt met de pijn of de dader, sta je weer voor dezelfde keuze of je het traject wil afleggen of niet.

Vergeef ze, want vergeven als Jezus is geen vergeefse moeite.”

Voor meer informatie over het traject van vergeving, zie het boek *Zoals Jezus*.

Vragen

- Wat is het unieke van Gods vergeving?
- Wat is het verschil tussen vergeving, verzoening en herstel van de relatie? Begrijp je het belang van dit verschil?
- Soms komen er conflicten of ruzies voor in de gemeente, in de kerkenraad of in het leiderschapsteam. Hoe kan jij of hoe kun je als team vergeven zoals Jezus?
- Hoe kunnen jullie pastoraal en bijbels met dit thema aan de slag gaan in de gemeente, in het algemeen of bij concrete conflictsituaties van gemeenteleden onderling of tussen hen en anderen? Welke poging tot verzoening willen jullie ondernemen?

Danken en bidden

Dank God voor Zijn royale vergeving. Bid voor jezelf en de gemeente(leden) om Zijn liefde zodat we anderen kunnen vergeven zoals Hij.

7 Gul zijn zoals Jezus

Gebed

Zing met elkaar Gezang 473:1, 4, 10 'Neem mijn leven, laat het Heer' (LvdK 1973), Opwekking 520 'Wees mijn verlangen'.

Bijbeltekst

'Tenslotte kent u de liefde die onze Heer Jezus Christus heeft gegeven: hij was rijk, maar is omwille van u arm geworden opdat u door zijn armoede rijk zou worden.' (2 Korintiërs 8:9)

Uitleg

Er was in het Romeinse Rijk een hongersnood die ook de christenen in Jeruzalem trof. Blijkbaar waren de Joodse gelovigen arm. Er werd door Paulus een 'wereldwijde' inzamelingsactie op touw gezet, waarover we kunnen lezen in Handelingen 24:17, Romeinen 15:22-32, 1 Korintiërs 16:1-4 en Galaten 2:10. Alle gemeenten in Asia (huidige Turkije) Macedonië en Achaje (huidige Griekenland) werden opgeroepen om hieraan bij te dragen. Korinte lag 3000 kilometer verwijderd van Jeruzalem. Ondanks deze afstand in kilometers en cultuur was er een grote onderlinge solidariteit: het lichaam van Christus gaat over landsgrenzen heen. De eerste globalisering dus.

Toelichting uit het boek *Zoals Jezus* (p. 93-94)

“[Paulus] besteedde er maar liefst twee hoofdstukken in zijn brief aan om de gemeenteleden in Korinte te bewegen om ook royaal te geven. Dit deed hij door te wijzen op de houding van Jezus. [... Paulus] roemt hier de onbaatzuchtige houding van Jezus. [...] Hoewel we weinig weten over hoe Jezus zelf met geld omging, heeft Hij hierover vaker gesproken dan over bijvoorbeeld geloof of gebed. Waarbij telkens naar voren komt dat we niet moeten leven voor de god van het geld. Dat betekent dat we ons geen zorgen moeten maken over eten en kleding (Matteüs 6:19-34). Geld kan een concurrent worden voor God; daarom vroeg Jezus de rijke man om al zijn bezit te verkopen aan de armen en Hem te volgen (Marcus 10:17-31). We moeten volgens Hem rijk willen zijn in God, want geld kunnen we na onze dood niet meenemen (Lucas 12:16-22). Hij zag en preeste de waarde van het ene muntje dat de arme weduwe in de offerkist van de tempel stopte (Lucas 21:1-4). Zorg voor de armen stond bij Hem in hoog aanzien; het negeren van de arme, naakte of vreemdeling is zelfs een reden om naar de hel te gaan (Lucas 16:19-31; Matteüs

25:31-46). Als je een feest geeft, nodig dan degenen uit die je niets kunnen teruggeven (Lucas 14:12-14).

Kortom: worden als Jezus betekent net zo los van de macht van het geld leven, net zo ruimhartig zijn en net zo bewogen zijn als Hij. [...] Johannes schrijft over [deze barmhartigheid]:

‘Wat liefde is, hebben we geleerd van hem die zijn leven voor ons gegeven heeft. Daarom horen *ook wij* ons leven te geven voor onze broeders en zusters. Hoe kan Gods liefde in iemand blijven die meer dan genoeg heeft om van te bestaan, maar zijn hart sluit voor een broeder of zuster die hij gebrek ziet lijden?’ (1 Johannes 3:16-17).”

Vragen

- Hoort jullie gemeente bij degenen die geld nodig hebben of die juist geld kunnen geven aan anderen?
- Paulus riep de gemeente in Korinte op om veel te geven. Wanneer heb jij voor het laatst een preek over geld gehoord? Wat zou Paulus’ preek voor jullie gemeente zijn?
- Zijn jullie als gemeente en kerkenraad gul of zuinig in jullie omgang met geld? In hoeverre zijn jullie als kerkenraad royaal als Jezus als het gaat in jullie omgang met geld?
- Reageer op de stelling: We zijn net zo verantwoordelijk voor het welzijn van de armen in andere werelddelen als in onze eigen gemeente.
- Bij welke kerken of projecten buiten Nederland is jullie kerk of groep betrokken?

Danken en bidden

Dank God voor financiële zegen en Zijn voorziening. Geef heel bewust jullie bankrekening en de keuzes die jullie ermee maken over aan Jezus. Bid om Zijn hulp als er financiële zorgen zijn. Vraag om wijsheid om goed met geld om te gaan, zoals Hij dat wil.

8 Veelkleurig zoals Jezus

Gebed

Zing met elkaar, bijvoorbeeld Evangelische Liedbundel 401 'Wij willen gaven delen', Nieuwe Liedboek 975 'Jezus roept hier mensen samen' of Opwekking 454 'Zegen aanbidding'.

Bijbeltekst

'U hebt de oude mens met zijn daden uitgetrokken, en de nieuwe mens aangetrokken, die vernieuwd wordt tot kennis, overeenkomstig het beeld van Hem Die hem geschapen heeft. *Daarbij is niet Griek en Jood van belang, besnedene en onbesnedene, barbaar en Scyth, slaaf en vrije, maar Christus is alles en in allen.*' (Kolossenzen 3:9-11, HSV)

Toelichting uit het boek *Zoals Jezus* (p. 94-96)

"In zijn brief aan de Kolossenzen beschrijft Paulus het nieuwe leven van een christen. We worden steeds meer vernieuwd naar het beeld van de Schepper. Maar hoe ziet dat beeld er eigenlijk uit? Ik zou denken aan christelijke waarden zoals we die in dit hoofdstuk zijn tegengekomen. Maar Paulus vult dat beeld verrassend in [...].

Hij maakt een vertaalslag naar de verschillende groepen in de gemeente. De nieuwe mens is geen individu, maar een gemeenschap. Als een kerk beeld van God is, dan betekent dit dat er geen scheidslijnen meer zijn, religieus (Jood of heiden, besneden of onbesneden), raciaal (barbaar en Scyth) of sociaal (slaaf of vrije). Blijkbaar is de Schepper in wezen heel divers en veelkleurig. En zo moeten de Kolossenzen volgens Paulus ook gekleed gaan. Maar die jas met bonte kleuren zat ze niet meteen als gegoten. Want het was erg wennen en hard werken voor de christenen die doordeweeks met verschillen leefden, maar in de gemeente opeens als gelijken naast elkaar zaten. Zelfs de barbaren (een scheldwoord voor buitenlanders) en Scythen (een geminachte Noord-Iraanse bevolkingsgroep) hoorden er helemaal bij.

Multiculturaliteit hoort dus bij het wezen van God. Daarom is dit thema niet iets voor een paar naïeve idealisten of linkse hobbyisten. Willen we naar het beeld van de Schepper veranderen als mens en gemeente, dan moeten we al Zijn schepselen omarmen. Als we dat niet doen of zelfs niet willen, missen we veel van de heerlijkheid van God. Kerken zijn niet compleet als ze monocultureel blijven, terwijl de omgeving wel multicultureel is. Het lichaam van Jezus is gehandicapt als bepaalde ledematen ontbreken. Net als destijds is dat niet eenvoudig. Kerken hebben het vaak al druk genoeg met overleven en dan komt deze investering onderaan de prioriteitenlijst. En veelkleurig kerk zijn vraagt ook offers. Er zijn enorme culturele verschillen tussen bevolkingsgroepen. Dat kan schuren en confronteren, bijvoorbeeld

ten aanzien van ethiek, godsbeelden, geloofsbeleving, liturgie of manieren van kerk-zijn. Het vraagt een enorme bereidheid, flexibiliteit en geduld om naar elkaar toe te bewegen. Maar het is ook een verrijking. Door de komst van christenmigranten groeit en bloeit de kerk in Nederland.¹ Het is tijd dat de kerk weer wat meer kleur op de wangen krijgt.

Vragen

- Welke verschillende groepen zou Paulus noemen als hij jullie gemeente zou omschrijven?
- Wat vind je van de uitspraak: “Kerken zijn niet compleet als ze monocultureel blijven, terwijl de omgeving wel multicultureel is.”
- Welke culturen zijn er in jouw dorp, wijk of omgeving?
- Is jullie gemeente een afspiegeling van de buurt? Hoe leeft het thema multiculturaliteit in jullie gemeente?
- In hoeverre kennen jullie christenmigranten en migrantenkerken?
- Wat doet jouw kerk om contact te leggen met migranten op missionair of diaconaal vlak? In hoeverre zijn migranten aanwezig in jullie activiteiten, kerkdienst, bij bijbelstudies of in het leiderschap?

Danken en bidden

Sluit af met een kringgebed. Laat elke deelnemer danken en bidden voor een groep in de gemeente (een cultuur/bevolkingsgroep, rijk, arm, jong, oud, beperking, etc.). Bid om missionair verlangen, bewogenheid, moed, geduld en wijsheid om bruggen te slaan naar (christen)migranten.

Tip

Neem contact op met stichting Geloofsinburgering, die gemeenten adviseert om samen te geloven (www.geloofsinburgering.nl).

---

¹ Hoofdstuk 4 van zijn boek *Lente in de kerk* wijdt ds. René van Loon aan het thema migrantenchristenen.

9 Gezonden zijn zoals Jezus

Gebed

Zing met elkaar Gezang 314 'Gij die gelooft, verheugt u samen' of Evangelische Liedbundel 79 'Vrede zij u'.

Bijbeltekst

'Ik zend hen naar de wereld, *zoals* u mij naar de wereld hebt gezonden.' (Johannes 17:18)

'*Zoals* de Vader mij zond, zo zend ik jullie uit.' (Johannes 20:21)

Toelichting uit het boek *Zoals Jezus* (p. 97-100)

"Als wij op dezelfde manier als Jezus gezonden worden, moeten we ons dus eerst afvragen hoe Jezus eigenlijk gezonden werd door God. Dit is een kernthema in het Johannesevangelie. [...] Het doel van Zijn missie is vanuit Gods liefde de wereld te redden [...] (Johannes 3:16-17).

[...] Het doel van onze missie is hetzelfde als die van Jezus: gemotiveerd door Gods liefde geven we de betrouwbare woorden van Jezus aan iedereen door, in de hoop dat ze gaan geloven dat Jezus door God gezonden is, zodat ze eeuwig leven ontvangen.

Misschien is zending niet jouw *ding*, laat staan dat je er *zen* van wordt. Maar het is goed om te beseffen dat missionair zijn niet iets is voor een paar overenthousiaste christengekkies, die in weer en wind met een gitaar en zeepkist op de markt staan. Het is geen optie maar een opdracht voor iedereen, omdat God zélf missionair is. Hij zond Zijn Zoon, die ons allemaal uitzendt. De kerk is missionair of zij is niet. Dit betekent nietdat je overdreven overtuigd moet zijn. Jezus zond doodsbanne leerlingen uit. [...] Dus als je wel eens twijfelt: welkom in de club.

[...] Er is uiteindelijk geen gemeentewerk waar je blijer van wordt en ook niets waarmee een kerk Jezus blijer mee kan maken, dan van Hem getuigen. Nadat álle leerlingen na hun eerste missionaire stage *dolblij* terugkeren (Lucas 20:17), *juicht* Jezus (Lucas 10:21). [...] Volgens Jezus is er feest in de hemel als een verloren schaap teruggevonden wordt. Sterker nog, dat geeft hierboven meer vreugde dan de negenennegentig overige schapen, die knus bij elkaar in de kooi zitten (Lucas 15:7). Even gechargeerd vertaald naar ons kerkenwerk: God is blijer met een Alphacursus voor zes zoekers in een rokerig café dan met een eredienst voor zeshonderd doorgewinterde kerkgangers in een prachtige kathedraal. Jezus benadrukt dit zelfs nog een keer (Lucas 15:10).

Dit roept bij mij de vraag op: als God nu naar mijn kerk kijkt, is er dan voldoende aanleiding voor een hemels feestje? Wanneer was de laatste vreugde-uitbarsting van engelen omdat iemand tot geloof kwam en zich liet dopen in jouw gemeente? Wanneer is voor het laatst de denkbeeldige hemelse champagne ontkurkt omdat een kerkverlater het geloof in God weer hervond en zijn plek in je kerk opnieuw innam?

We keren weer terug naar het vertrekpunt van [Engelse missioloog Michael] Moynagh: als je als gemeente samenkomt, moet je je elke keer afvragen wie er niet is. Om vervolgens met elkaar in de kerk beleid te ontwikkelen hoe we hen kunnen bereiken. Welke grondhouding past daarbij? Veel kerken zeggen: onze deuren staan open, iedereen kan komen. Dat is de 'kom bij ons'-houding. Het is heel mooi als kerken laagdrempelig en gastvrij zijn. Tegelijkertijd noemt Jezus in Zijn zendingsbevel een andere manier: 'Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen' (Matteüs 28:19). Alleen als we op weg gaan, maken we anderen leerlingen. Dat is ook wel logisch, want die andere volken zaten nu eenmaal niet allemaal op de berg waar Jezus deze opdracht geeft. En waarschijnlijk ook niet allemaal binnen jouw kerkmuren. Mensen uitnodigen is mooi, maar vaak is de drempel van een kerkdienst en -gebouw te hoog. We zullen naar ze toe moeten en dus een 'ga naar hen'-houding moeten ontwikkelen."

Vragen

- Wat vind je van deze stelling: De kerk is missionair of zij is niet.
- Als God nu naar jouw gemeente kijkt, is er dan reden geweest voor een feest in de hemel over zondaren die zich hebben bekeerd? Kortom: wanneer was de laatste doop- of belijdenisdienst van mensen die Jezus nog niet kenden of Hem hervonden hebben?
- Welke groepen in jullie omgeving bereiken jullie nu als gemeente niet met je activiteiten en diensten?
- Welk beleid zou je daarop kunnen ontwikkelen? Past daar beter een "kom bij ons"-houding of een "ga naar hen"-houding bij?

Danken en bidden

Dank God dat Hij Zijn Zoon zond om ons te redden. Dank voor mensen die Jezus hebben leren kennen. Bid voor de verloren schapen in je omgeving, buurt, wijk, dorp en stad. Bid om wijsheid en verlangen van de Geest om missionair te zijn als kerk.

Stilte is de zendtijd van de Geest. Sluit af met het vijf tot tien minuten luisteren naar de stem van de Geest. Wat wil Hij zeggen over het missionaire werk? Misschien wil Hij mensen, groepen, mogelijkheden in onze gedachten brengen. Deel met elkaar wat er in je opkwam.

10 Leiden zoals Jezus

Gebed

Zing met elkaar Hemelhoog 386 'Wil je opstaan en Mij volgen' of Hemelhoog 677 'God roept ons allen tot de daad'.

Bijbeltekst

'Ik doe een beroep op de oudsten onder u. Als uw mede-oudste en als ooggetuige van Christus' lijden, en omdat ik evenals u zal delen in de luister die binnenkort zal worden geopenbaard, vraag ik u: Hoed Gods kudde waarvoor u de verantwoordelijkheid hebt, houd goed toezicht – niet gedwongen maar vrijwillig, zoals God dat wil, en niet om er zelf beter van te worden maar met belangeloze toewijding. Stel u niet heerszuchtig op tegenover de kudde die aan u is toevertrouwd, maar geef het goede voorbeeld.' (1 Petrus 5:1-3)

Toelichting uit het boek *Zoals Jezus* (p. 101-104)

“Van Rooms-Katholieke priesters tot charismatische tv-dominees: in elke cultuur en elke kerkelijke stroming komt het voor dat leiders die de hemel in geprezen worden, keihard op de aarde vallen, omdat ze het leven van anderen tot een hel hebben gemaakt. Wat moeten we in de kerk verwachten van onze leiders? Moeten zij meer op Jezus lijken dan leden en zoekers? [...]

In zijn brief spreekt Petrus leidinggeevenden aan op hun verantwoordelijkheid (1 Petrus 5:1-6). Ambtsdragers hebben een voorbeeldfunctie (vers 3). Ze mogen niet uit zijn op macht (vers 3) en geld (vers 2). Hoe moeten ze dan wel leidinggeven? Petrus zegt dat herders hun kudde moeten hoeden 'zoals God dat wil' (vers 2).

Wat helpt leiders om aan deze hoge eis te voldoen? Het eerste is het besef dat er een 'hoogste herder' is, Jezus (vers 5). In bedrijfsjargon ben je 'slechts' een manager in Gods familiebedrijf (de kerk) die altijd verantwoording aflegt aan mede-eigenaar en CEO Jezus (de Heer van de kerk). Je moet je als voorganger of oudste elke keer weer realiseren dat het dus niet om jou draait, ook niet om de hoeveelheid applaus en nieuwe leden, maar om de eer van de Heer. Dit voorkomt dat je te veel macht en gezag naar je toetrekt. Het tweede is dat Zijn dienende leiderschapstijl de norm is. Daarom roept Petrus allen, dus ook oudsten, op om ten opzichte van elkaar de minste te zijn (vers 5). Dit helpt je als leider om je niet te richten op de bevrediging van je eigen behoefte aan erkenning, macht, geld of seks. Ten derde is het belangrijk als leider om je zwakheid te erkennen. Petrus omschrijft zichzelf als 'ooggetuige van Christus' lijden' (vers 1). Hij wist als geen ander wat het is om keihard te falen als leider. Oog in oog met Jezus' lijden vluchtte hij namelijk en ontkende hij drie keer

glashard dat hij Hem kende. Petrus werd door Jezus na Zijn opstanding genadig gerehabiliteerd. Die aanvaarding vormde de basis voor zijn nieuwe roeping als herder (Johannes 21:15-17). Besef dus net als Petrus dat jij vanuit jezelf faalt en genade nodig hebt. Je hoeft de vele verleidingen voor een leider niet te bestrijden door eigen vroomheid of te maskeren door (schijn)heiligheid. De enige basis voor jouw werk is Gods onvoorwaardelijke liefde. Naar die basis moet je elke keer weer terug. Je leeft én leidt van die genade. Dan kun je eerlijk je kwetsbaarheid toegeven en wijzen op Christus' lijden.

Tot slot is het noodzakelijk dat je als leider aanspreekbaar bent. Het is gevaarlijk als je alleen maar knipmessen en applausmachines om je heen verzamelt. Natuurlijk kan feedback onveilig aanvoelen. Maar let eens op hoe Petrus de oudsten aanspreekt (vers 1). Hij stelt zich niet boven de oudsten op, maar gaat door zichzelf 'mede-oudste' te noemen naast hen staan. Daarom is het goed als je als voorganger een groep 'mede-oudsten' hebt waarin je je kwetsbaar kunt opstellen, waar je bevraagd kunt worden en waar je eerlijk kunt reflecteren op je zwakke kanten. Veel intervisiegroepen zijn gericht op groei in vaardigheden. Dat is waardevol, maar nog belangrijker is *accountability* op het gebied van je geloof, karakter en levensstijl. Zodat je in alles leidt als Jezus.

Vragen

- Kun je voorbeelden noemen van "gevallen leiders" in de maatschappij of misschien zelfs wel in jouw gemeente?
- Reageer op de stelling: Voor zoekers en gemeenteleden gelden andere normen en eisen dan voor leiders.
- Uit welke vier dingen bestaat het "Petrus-model"? Wat spreekt je hieruit aan? Wat kun je hiervan toepassen op jullie leiderschap?

Opdracht

- We gaan punt vier van het Petrus-model oefenen. Maak groepjes van drie. Ieder mag delen in hoeverre hij of zij leidt zoals God dat wil. Wat helpt daarbij, wat is moeilijk?

Danken en bidden

Bid persoonlijk en als groep of je een leider mag zijn zoals de goede Herder.

11 Lichaam van Jezus

Gebed

Zing met elkaar NLB 672:1, 3 'Kom, laat ons deze dag' of Hemelhoog 709 'Wat een wonder dat ik meewerken mag'.

Bijbeltekst

'Hij heeft alles aan zijn voeten gelegd en hem als hoofd over alles aangesteld, voor de kerk, die zijn lichaam is, de volheid van hem die alles in allen vervult.' (Efeziërs 1:22-23)

Toelichting uit het boek *Zoals Jezus* (p. 104-105)

“De kerk als lichaam van Christus. Een beeld waaruit heel sterk onze identificatie met Jezus blijkt. Een fascinerende gedachte: Hij is niet passief met pensioen gegaan in de hemel. Zijn lichaam loopt hier rond op aarde! Dat zijn wij! Om te doen, om te zijn, om te zeggen wat Hij wil. Wat is dat een enorme eer én verantwoordelijkheid.

Als de kerk Jezus' lichaam is, dan is dé belangrijkste vraag: hoe zit Hij in Zijn vel? Lopen de mensen Hem tegen het lijf als ze ons ontmoeten? Of maken we van Zijn lichaam een keurslijf waar we mensen in persen met eigen regeltjes en wetjes? Wat zou Hij gedaan hebben? Dat is de belangrijkste vraag die een kerk moet beantwoorden, elke keer weer. Hij is, zo zegt Paulus in Efeziërs 1:22-23, gegeven aan de kerk als Hoofd. Ik vrees dat we te vaak als een kip zonder kop rondlopen, alsof we geen Hoofd hebben.

Want in de praktijk kom ik vaak tegen dat het ook in de kerk draait om wat wij willen. Vooruit: soms bidden we nog wel, maar vaak vragen we God dan om ónze plannen te zegenen. We geloven natuurlijk wel dat Hij bestaat (de één wat zekerder dan de ander). Maar als puntje bij paaltje komt – lees: als de agenda ter tafel komt – lijkt Zijn rol uitgespeeld. We denken bij ingewikkelde discussies of bij problemen dat we alles zelf moeten oplossen. Hoe vaak zou er gevraagd worden wat Hij ervan vindt? Hoe vaak is het stil aan de vergadertafel, zodat er naar Hem geluisterd kan worden? We geloven wel dat Jezus leeft, maar in de praktijk zwijgen we Hem nogal eens dood. Dat noem ik praktisch atheïsme.

Wat als we elke vergadering standaard een stoel vrijhouden, liefst aan het hoofd van de tafel? Niet vanwege de vacatures, maar om te beseffen dat de levende Heer er echt bij is? Eventueel met Zijn Naambordje – Ik zal er zijn – voor die stoel op tafel, als blijvende herinnering aan Zijn aanwezigheid. Wat zou dat doen met de agenda, plannen en toon van de vergadering?”

Uitleg

Eigenlijk is in dit laatste beeld al het voorgaande samengekomen. Wij zijn als kerk Jezus' lichaam, waarmee we hier op aarde willen doen zoals Hij deed. Dat betekent dezelfde eenheid beleven als de Zoon en de Vader. Elkaar aanvaarden, liefhebben, dienen, vergeven zoals de Heer ons voordeed. Gul en veelkleurig zijn zoals ons Hoofd. Gezonden zijn als de Zoon in deze wereld en leiden zoals Hij.

Vragen

- Wat betekent praktisch atheïsme? In hoeverre herken je dat in jullie team of in de gemeente?
- Zit Jezus "lekker in Zijn vel" als het gaat om Zijn lichaam van jullie gemeente of groep? Lopen mensen Hem tegen het lijf als ze in de kerk komen? M.a.w. zou alles wat jullie doen of zeggen ook door Jezus gezegd en gedaan zijn als Hij hier was?
- Wat kunnen jullie praktisch bedenken om bewust te zijn dat Hij er is en ons Hoofd is?

Danken en bidden

Wees een moment stil en besef dat de Heer hier is. Bid dan om Zijn leiding en inspiratie om te doen en te zeggen wat Hij wil.